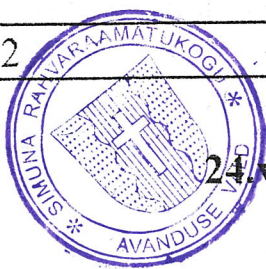

AVANDUSE VALLA KAJA

NR. 2

VEEBRUAR

1996

24. veebruar - Eesti Vabariigi 78. aastapäev.

VALGUS TULI ... VABADUS TULI ...

Tänapäeva inimene ei saa kurta, et võimutseb pimedus. Gigantsed elektrijaamad annavad valgust nii, et kõikjale ulatub nende elektrienergia. Kuid olid ajad, mil saunahüttides põles vaid peerg. Selle valgusel tehti tööd, õpiti lugema ja peeti perekondlisi sündmusi. Valguse järele aga ihkas inimene, ja mitte ainult välise valguse pärast, vaid otsiti ka sisemist valgust. Kui avanesid võimalused, loodi koole, suunati õppima lapsed, et need omaksid seda valgust, mis avardab teadmisi ja oskusi. Millise hooga haarati õppimisvõimaluste järele! Eestlane näitas, et ta pole ainult ori, rumal käsualune, vaid temas on tung eluvalguse ja vabaduse järele. Jõudis ärkamisaeg, tõusid eestlastest vaimukangelased Kristjan Jaak Peterson, Faehlmann, Kreutzwald, Jannsen, Jakobson, Hurt, Köhler jt. Vabadusiha elas eestlaste südameis. Suust-suhu räägiti eestlaste kangelastegudest Ümeral, Leholas, Tallinna all 1343 ja mujal. Kui kukutati Venes tsaarivalitsus 1917.a. veebruaris, haarasid ka eestlased võimalusest kinni, nõudes autonoomiat Eestile. Petrogradis ühinesid eestlased sõjaväelased 1. Eesti Polguks. Mindi rongkäigule sini-must-valgete lippude all. Tõusid poliitikud Poska, Päts, Vilms, Strandberg, Konik jt., nõudes Eestile vabadust. Tsaari armees olnud ohvitserid organiseerisid eestlastest üksusi. Need mehed olid Laidoner, Tõnisson, Larka, Soots, Pöder, Pitka, Parts, Kuperjanov ja paljud teised. Pulbitses eestlaste palavaim soov - kas ei ärka Kalev, luues Eesti kodu. Ja kui 24. veebruaril 1918 kuulutati Pärnus välja Eesti

Vabariik, juubeldas noor ja vana. Samas Saksa okupatsioon Eestis tahtis siia luua Saksa hertsogiriiki. See aga luhtus, sest Lääne suurriigid nõudsid Saksamaa lahkumist. Nüüd püüdis haarata võimu Venemaa kommunistline valitsus. Kas pidi jääma Eesti vabadus vaid unistuseks? Ei! Kõikjal kogunesid eestlased, luues võitlussalku. Olid need siis koolinoored, õpetajad, töölised, talumehed, haritlased - vabadustahe sidus kõiki üksmeeles. Võita vabadus, kaitsa Eestit! - sai lipukirjaks. Mäletan, et naabermajast Valgas läks sõjateele pereisa Neumann. Mõne aja pärast toodi ta langenuna koju - ta oli andnud oma elu vabaduse nimel. Meid kõiki haaras kurbus, lein. Lesk poja ja tütreaga jäid järele. Poeg oli gümnaasiumi viimases klassis, säält läks ta vabatahtlikuna rindele, tasuna kätte isa surma eest ja kaitsma Eestit. Ta võitles soomusautol "Kalevipoeg". Landeswehri vastu võideldes sai nende soomusauto tabanuse - noormees kaotas elu. Silmade ees on ikka tema matus. Soomusautol "Kalevipoeg" viidi langenud võitleja kalmistule tohutu rahvahulga saatel. Pisarais olime kõik. Tema koolivendadel olid pisarad silmis, käed rusikais ja nad töötasid: "Lähme tasume kätte - Eesti peab olema vaba!" Pääle matust läks langenud noormehe õde, et anda end võitlejana üles. Ta töötas välilaatsaretis. Nii astusid kõikjal pojad ja tütreid isade asemele võitlusse vabaduse eest. Eestlased võitlesid kahel rindel, nii kommunistliku Venemaa, kui ka Landeswehri vastu. Ja nad võitsid! Eesti sai vabaks. Olgu meile kallis

nende langenud kangelaste mälestus, kes meile töid vabaduse, ja pidagem seda pühaks ning olgem nende väärlised järelsammujad Vabas Eestis!

Ain Eenmaa

PROLOOG HOIATUSEGA

Võõrad, nad on tulnud, läinud. Sada sõda muld on näinud, vaenutäku sõtkumist.

Muld on muld ja kivi kivi. Võõras ratsameeste rivi, kõik nad põrm on mulla all.

Ehkki paene, ehkki vaene muld on toitma eesti meest. Tänulik ta selle eest.

...

Püsib maa. Kui püsib rahvas, püsib eesti keele kõla. Ära ülbelt üle öla venna peale vaata, vend.

Uhket uhkust pole vaja, sõnasõimu üle raja. Venna vastu viha, vend.

Kui on öö, siis on ka valgus. Pimedus on päeva algus. Valva, valva, eesti mees!

Sinise ja musta alla valge valgus saagu valla.

Oma riigist o m a riik.

Kalju Lepik

LÜHIPILK KOOLIELULE JA MÕNED MÕTTED KA MUUST.

Tagasivaade eelmisele aastale ja õppeaastale ütleb, et see aeg oli esimene periood, millega võisin oma koolis töötatud aja jooksul mingil määral rahul olla.

Rahuldavalt edenes kooli juurdeehitus, juurde saime mõned õppevahendid, sh. arvuti. Kuid nagu üks pääsuke ei too veel kevadet, ei anna üks arvuti veel teist kirjaoskust. Praegu on üle 150 kooli Eestis ühinenud arvutivõrku, kus vahetatakse hulgaliselt aine- ja metoodikaalast infot ja realiseeritakse projekte alates aineviktoriinidest ja lõpetades spordivõistlustega. Oleks ülekohtune meie lapsed sellest võimalusest ilma jätta.

Tsiteerin aruannet Lääne-Viru Maavalitsuse Haridusosakonna tööst 1995 a. esimesel poolel: "kui vabariigi valitsus midagi tõhusat ette ei võta, on mõne aasta pärast koolitöö võimatu." Olen sellega täiesti nõus, kuid tunnen heameelt, et vaatamata riiklikele ponnistustele ajada õpetajad koolist minema, tulid meie kooli tööle Reet Maadla ja Merike Tooming. Arvestades, et Eesti koolidesse vajati 1994.a. 350 õpetajat ja tuli vaid 16, ning meie maakonnas töötas eelmisel aastal õpetajana 77 ülikooli mitte sisse saanud keskkoolilõpetajat, on meie kooli komplekteeritus haritud ja kogenud õpetajatega kooli taseme garantiiks.

Tore, et lisaks õppetööle on lastel võimalus end arendada rahvatantsu-, muusika-, kirjandus-, kudemis-, loodus-, aeroobika-, heegeldamis- ja spordiringides. Enamik neist on oma tegevuse tulemusi näidanud esinemistel, näitustel, võistlustel. Jalgu hakkab alla saama kirjandusringi baasil toimetatav kooli leheke. Siiani on ilmunud 2 numbrit, milles valdavalt õpilaste omalooming. Lugupeetud lapsevanemad! Võtke osa lehe nimekonkursist, tooge oma kaastöid, tutvuge Esimese ja Teise Vasikaga (nii neid nimetatakse). Samuti pakkuge välja kooli auraamatu kandidaate!

Kooli rahvusvahelised suhted ei piirdunud ainult unistustega Internetist. Küllastati Pori kuninkanhaan Yläaste kooli, tänavu mais võõrustatakse nende õpilasi ja õpetajaid. Ülelahe sõprussuhted kannavad head vilja tänu Lehte Sirelpuule kui idee autorile koos August Saaremäeliga ja nüüd nii selle, kui ka paljude teiste huvitavate ettevõtmiste mootorile.

See, et olime eelmisel aastal Lääne-Virumaa parim põhikool korvpallis, oleks meie tingimusi arvestades suisa mõistetamatu, kui me ei tunneks õpetaja Uudo Kruusimäge. Jõudu talle raskete olude trotsimisel!

Vabariigi tasemel paistis silma meie aed, kus õpetajate Meeta Pärnamäe ja Aita Hinnosaare tööd jätkab Elle Alber, kelle juhendamisel tulid maakondlikel metsandusalastel võistlustel esiviisikusse Tarmo Vahter, Sven Pruul ja Madis Raimla. Väga hästi esines maakonna matemaatikaolümpiaadil Sven Pruul nüüdseks teise kooli läinud õpetaja Eda Rohi juhendamisel.

Hea tööväime ja tugev tervis on samuti saavutused, millele paljudel meist pole palju vastu panna, eriti kui maailmavalgust on nähtud 65 aastat tagasi. Õnnitleme koos arvukate õpilastega 3. veebruaril õpetaja Ludmilla Porgasaart ja 11. märtsil õpetaja Vaike Kondimäed ning soovime neile seda, milleta kõik muu on eimiski - head tervist! Sedasama soovime ka 32 aastat koolis väga tublilt kokaametit pidanud Linda Remiküllile, kellel seda väga-väga vaja. Peatset paranemist talle!

Tulevastest muredest on 3 kõige suuremat eelarve, eelarve ja eelarve. Haridus on kaup nagu iga teinegi. Hea auto ja hea haridus maksavad ühtviisi palju, kusjuures viimane maksab rohkem. Õpetajate enesetäiendamine, met. vahendite paljundamine, kirjandus, osalemine projektides, aktiivsemate ja edukamate õpilaste ja õpetajate materiaalne tunnustamine, õppevahendid, haldus-, majandus- ja muud kulud - kõik see moodustab suure osa iga kohaliku omavalitsuse eelarvest. Tõsi, kui me tahame riiklikku haridust, peaks selleks enamik raha riigilt tulema, mitte aga valla rahakotist. Ei kasvata ju ükski vald sunnismaiseid pärisorje, vaid vabu inimesi, kes oma hariduspagasiga tulevikus kuhu tahes lähevad. Vaatamata riigi väärastunud hariduspoliitikale tuleb anda endale aru: kui haridusele eraldatakse 50% eelarvest, on see väga hea, kui alla 40%, pole mingit mõtet rääkida hariduse prioriteetsusest. Kui sellest aga siiski tahetakse rääkida, tuleks valla tulude baasi suurenemisel näiteks 15% võrra suurendada kooli eelarvet vähemalt 25%, sest nõuda alafinantseeritud koolilt tublit tulemust on sama, mis tahta düstroofikult arvestatavat punktisummat kümnevõistluses.

Riigieelarvest eraldatud 7,2 miljoni kättesaamisega on seotud ka uude majja kolimine, mis on käesoleval aastal muutunud reaalseks.

Eelarvega on seotud lisaks kooli majanduslikule küljele ja õppekava arendamisele ka nende mitmekümne õpilase tervis, kellele pere raske olukorra tõttu on koolisõök ainsaks soojaks söögikorraks päevas. Nälg aga ei näpista enam mitte ainult töötuid ja paljulapselisi peresid, vaid vaesumine haarab üha laiemat madalapalgaliste töötajate ringi, kellel on varsti valida, kas nälgida ja külmuda, minna vargile või panna pael kaela. Statistika näitab, et üha rohkem inimesi valib ühe nendest mitte eriti meeldivatest võimalustest. Paraku kipume unustama, et peale pumba juures oliivate peaks õigus inimväärselt elada olema kõigil, kes siia ilma on sündinud.

Dilemmit utilitarism või humanism, Mogri Märt või A. Schweitzer lahendab riigi poliitika sotsiaaldarwinistlikelt positsioonidelt mogrimärjide kasuks ja vaatab heakskiitvalt pealt, kui Shylock laenu katteks ligimese ihust naela liha lõikab.

Ja kui siis selle eugeenilise rahvus- ja sotsiaalpoliitika tulemuseks on Sigtunat taasvallutavate põhjamaiste barbarite kord, kas leidubki enam kedagi, kes tuletaks meelde, et eestlastest oleks võinud ka humaanne kultuurirahvas saada?

Toivo Olvi, Simuna Põhikooli direktor

VEEBRUAR OMAVALITSUSES

VALLAVALITSUS OTSUSTAS:

- doteerida veebruaris koolilõunat 30 lapsele

NB! 1.märtsist esitada avaldused kooli.

Neid hakkab lahendama kooli

hoolekogu

VOLI KOGUS:

- 1996.a. eelarve 1. lugemine
- revisjonikomisjoni akti arutelu

VOLI KOGU OTSUSTAS:

- kinnitada revisjonikomisjoni akti
- hinnata vallavalitsuse töö 9 kuu jooksul rahuldavaks
- eelarve projekt lahti jagada struktuuriüksuste vahel

TOIMETULEKUTOETUSE SAAJAD. JAANUAR 1996

Aime Bäärt	Anne Plotnik
Margit Eha	Elbe Pruul
Alli Ever	Tiia Punder
Heli Grünberg	Helmut Rajandu
Tiina Heinsalu	Küll Siim
Maire Hinnosaar	Piret Smoljar
Sirje Kukk	Svetlana Stepuskina
Ene Lastik	Kaire Süvaorg
Aivar Lorvi	Tiina Tilk
Viktor Lorvi	
Enn Martõnov	
Ruth Plaks	

SUURIMAD KÜTTEVÕLGLASED SEISUGA 01.02.96

Aldo Arula	3598.20
A. Brilliantov	3112.-
Linda Hanni	8315.20
Väino Hiiesalu	4815.50
Jaan Kuusemets	4146.-
Hannes Kõvask	3486.70
Inna Liivak	3323.10
Mare Odras	4454.-
Ülle Ohno	7811.-
Maive Põldra	8298.40
Virve Toots	5485.50
Aller Veskilt	3808.05

TEADMISEKS LOOMAPIDAJAILE !

Põllumajandusministri määrusega on 1.jaanuarist 1996 loomaarstidel keelatud väljastada taudivaba tõendit märgistamata veiste. Seetõttu soovitatakse neil, kellel on plaan varsti veiseid realiseerima hakata, võtta ühendust minuga. Majapidamises märgistatakse kõrvanumbriga kõik veised alates 6. nädala vanusest. Ühe looma märgistamine maksab **12.- krooni** pluss kohaletoimet.

Piima tootjad peavad sellel aastal hakkama omama registreerimisnumbrit. Selleks tuleb läbida vähemalt kaks korda aastas farmi või lauda ülevaatus. Selle käigus võetakse vee- ja piimaproovid, hinnatakse tootmishügieeni ja loomade tervislikku seisundit ning kontrollitakse, kas nad on kõrvanumbritega varustatud. Rahuldavalt hinnatud piimatootjad saavad õiguse piima müüa. Selline range kord hakkab juulikuust kehtima kõigile, ka ühe-kahe lehma pidajatele. Farmi ülevaatus soovitatakse minna.

Nõuded toiduainete tootjatele ja töötlejatele karmistuvad seetõttu, et saada luba ekspordiks Euroopa Liitu.

KAS TEATE, ET...

Nii palju, kui meil ajaloo kaugemat kangast kergitada püüdes on võimalik teada, algab Simuna koguduse lugu 1219.aasta ringis. Nimelt umbes sel aastal toimunud Pudiviru muinaskihelkonna ristiusustamist kirjeldab Läti Henrik oma kroonikas. Tõsi küll, üpris napilt. Mingil kujul on ka kirik ilmselt umbes sellest ajast olnud praegusel kohal. Praegune kirik oma vanimais osades on ehitatud küll tunduvalt hiljem, 15.sajandil. Nõnda on kogudus ilmselt vanim meie vallas ja kihelkonnas järjepidevalt toimunud organism.

Vallana kanname küll Avanduse nime, kuid ilmselt oleme Eestimaal laiemalt tuntud Simuna kui kiriku ja kihelkonna nime all. Simuna kirik ja kihelkond on oma nime saanud Uue Testamendi apostlilt, Kristuse kaheteistkümnenda lähema õpilase (jüngri) hulka kuulunud Siimon Selooteselt ehk Siimonilt Kaanast. Kiriku pärimuse järgi suri see Siimon märtrisurma Pärsia aladel misjonitööd tehes. Tema mälestuspäev ja seega ka meie kihelkonna ning koguduse nimepäev (Simunapäev) on 28. oktoobril.

Vet. inspektor Andres Morozov

Tarmo Teder, Simuna koguduse vaimulik

Õnnitleme!

*Aastate lemmikas rüütel
on alati ilusad, head...*

85 Benita-Irene Eenmaa	21.02. 1911
83 Linda Ploom	03.02. 1913
81 Anna Nikkanen	03.02. 1915
Elmira-Hermine Laanemets	19.02.1915
65 Ludmilla Porgasaar	03.02. 1931

**Õnne emale, õnne isale,
õnne perelisale!**

Kert Ojasaar 27.01.1996
Andra Grünberg 29.01.1996

In memoriam...

Lembit Metsjõe
01.05.1941-09.02.1996

**JUMALATEENISTUSED SIMUNAS
MÄRTSIS 1996**

pühap. 3.märtsil kl.12 - 2.paastuaja pühapäev
pühap.10.märtsil kl.12 - 3.paastuaja pühapäev
pühap. 17.märtsil kl.12 - 4.paastuaja pühapäev
pühap. 24.märtsil kl.12 - 5.paastuaja pühapäev
esmasp. 25.märtsil kl.12 - paastumaarjapäev
pühap. 31.märtsil kl.12 - palmipuudepüha

Avanduse valla päästekomando teenuste
HINNAKIRI

1.Simuna tuletõrjehoone remondiboksi kasutamine

- Ajavahemikus 01.10.-01.05. maksab päevane remondiboksi kasutamine kella 08.00-17.00 **10.- krooni tund**, kella 17.00-08.00 maksab remondiboksi kasutamine **5.-krooni tund**.
- Ajavahemikus 01.05.-01.10. maksab remondiboksi kasutamine ööpäev läbi **5.-krooni tund**.

2.Päästeteenused

- auto väljatõmbamine kraavist ja pukseerimine
5.-krooni km + 10.-krooni tund
- vee vedamine
5.-krooni km + 10.-krooni tund

10.märtsil k.a. kell 14.00
eakate pidu
Simuna Rahvamajas

20.märtsil k.a. kell 09.00 - 16.00
on Simuna Rahvamajas maksuinspektor,
kes võtab vastu tuludeklaratsioone.

NB!

EVP-arvete avamise viimane kuupäev on
31.märts. Ärges jätke seda viimasele minutile!

Kallis rahvas!

Ootame endiselt teie häid mõtteid, huvitavaid ettepanekuid, aktiivset kaastööd! Ärges hoidke oma tähelepanekuid ja teadmisi valla elu kohta endale!
Teie leht ootab Teid!